

De Tapuit

Dick Jonkers

Met het 'Jaar van de Tapuit' een initiatief van Vogelbescherming en Sovon in 2005 kwam deze soort in de picture.

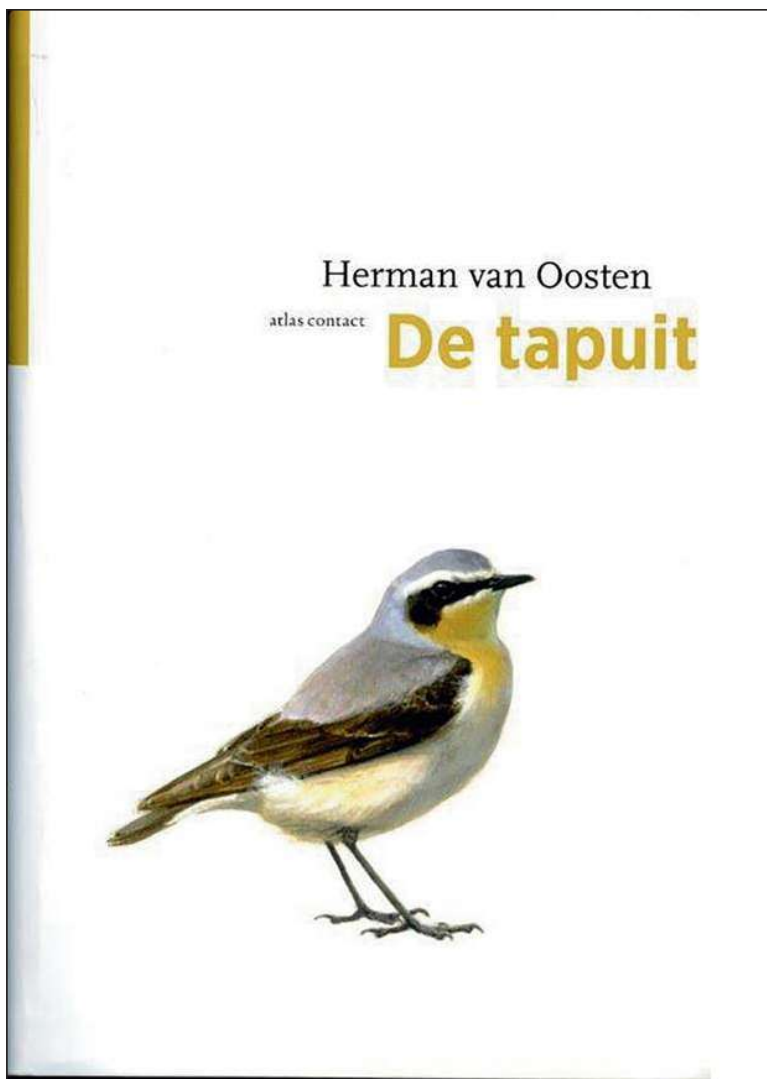
In de serie vogelmonografieën van Atlas Contact is er nu een verschenen over deze bedreigde soort die wordt vermeld op de Rode Lijst. De auteur houdt zich als onderzoeker al tien jaar bezig met de ecologie van enkele insectenetende vogelsoorten in duingraslanden en heiden. De tapuit is er daar een van. Bij de introductie wordt in grote lijnen een en ander geschetst over de ecologie van de soort, waarna wordt ingegaan op de tapuitensoorten. En passant wordt een neologisme geïntroduceerd:

oenanthofielen. Hiermee duidt de schrijver vogelaars aan die zich aangetrokken voelen tot de tapuitachtigen. De liefhebbers van soortenindelingen en naamgeving kunnen zich daar in enkele hoofdstukken aan tegoed doen. Ook volksnamen krijgen aandacht.

Vogels zijn altijd een welkome jachtbuit geweest en tapuiten behoorden daar ook toe. Wat te denken van een banket met tapuientaart? In de jaren zestig van de vorige eeuw werd hij nog aangeduid als een vrij algemene broedvogel van duinen, heiden en stuifduinen. Plaatselijk broedde hij soms ook wel op zandig cultuurland.

Tegenwoordig houdt de tapuit zich nog met slechts enkele honderden broedparen op in refugia.

De achteruitgang van de soort tot 1970 en de ontwikkeling daarna en de factoren die daarbij een rol speelden worden beschreven. Vergrassing, verzuivering en de achteruitgang van konijnenpopulaties blijken van invloed te zijn. Hun trekgedrag en overwintering in de Sahel wordt genoemd en is vergaard door gebruik te maken van geolocators. Voor het aanbrengen daarvan en ook voor ringonderzoek moeten de dieren gevangen worden. Enkele vangmethodes worden aangestipt.

In het hoofdstuk over de tapuitenzang staat het repertoire centraal. Ook het gedrag en vocale uitingen worden beschreven. Voor geluidenjagers zijn enkele sonogrammen afgebeeld. Dat is voer voor specialisten, maar gelukkig wordt verduidelijkt wat een en ander inhoudt.

Onderwerpen zoals overleving, plaatstrouw, predatiedruk en prooidierkeuze zijn opgenomen. In totaal bevat het boek ruim twintig hoofdstukjes van wisselende grootte die een beeld schetsen van eigen onderzoek en wat er gepubliceerd is over de soort. Aan het eind van de publicatie zijn per hoofdstuk noten opgenomen voor degenen die zich verder willen gaan verdiepen in de tapuit. Ik heb mijn kennis over deze soort aanzienlijk kunnen bijspijkeren. Het geheel is een geslaagde uitgave geworden.

Van Oosten, H, 2018. De tapuit.
Atlas Contact, Amsterdam/Antwerpen.
ISBN 978 90 450 365 19 272 pagina's
Prijs: € 21,99.